№ 96(678)

Аўторак, 1 чэрвеня 1999 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць —
5 разоў у тыдзень

Кошт: у кіёсках і крамах — 20000 руб., у індывідуальных гандляроў — свабодны.

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выходзі, мой народ, грамадою...
Якуб Колас

Стоп-кадр

1 июня — Международный день защиты детей.

...И на заседаниях Евроатлантической Ассамблеи шла речь о Беларуси

Делегация Верховного Совета Республики Беларусь 13-го созыва в составе Анатолия Лебедько и Мечеслава Гриба принимает участие в заседании Евроатлантической Ассамблеи, которая завершает сегодня свою работу в Варшаве. Парламентарии из более чем 30 стран обсуждали вопросы безопасности, политического и экономического развития Европы, ситуацию в Косово.

Депутаты Верховного Совета Республики Беларусь привлекли внимание своих коллег к крайне неблагоприятной ситуации в Беларуси.

4 июня в Минске пройдет очередное заседание Совета глав правительств государств — участников СНГ

4 июня в Исполнительном комитете СНГ в Минске пройдет заседание Совета глав правительств государств — участников Содружества. Как сообщили в пресс-службе штаб-квартиры СНГ, в повестке дня встречи премьер-министров — около тридцати вопросов.

Ее первый раздел составляют проекты документов, подготовленных Специальным межгосударственным форумом по проблемам реформирования СНГ и совершенствования деятельности его органов. Так, главам правительств предстоит обсудить основные направления формирования зоны свободной торговли, утвердить положения об Экономическом совете и Исполнительном комитете Содружества, рассмотреть вопрос о численности персонала органов СНГ и их едином бюджете.

Второй раздел повестки дня минской встречи премьер-министров составляют вопросы, согласованные на уровне Совета министров иностранных дел, Совета министров обороны, президиума Межгосударственного экономического комитета. Среди них — проекты решений о Концепции информационного обмена между органами внутренних дел и о перечне статистических показателей борьбы с организованной преступностью, о финансировании разработки программы военно-технического сотрудничества, некоторые другие документы.

В третьем разделе повестки дня содержатся вопросы, вносимые для обсуждения и принятия соответствующих решений. В их числе — проекты документов, которые способны стать правовой базой для создания отдельных элементов зоны свободной торговли.

Вячеслав БУДКЕВИЧ.

Газета — читатель

Не стали на колени. И не станем!

В стране много газет. Но "Народная воля" — единственная ежедневная республиканская независимая газета. Ее девиз с первого номера — писать правду, какую бы опасность это ни представляло для редакции.

Нас запрещали распространять, мы вынуждены были печататься в Литве, но мы не стали на колени. И не станем!

В третьем квартале "Народная воля" будет еще интереснее — есть много задумок, проектов. Редакция откроет ряд корреспондентских пунктов за рубежом. Словом, предпринимается все для того, чтобы газета выходила на более высокие позиции.

Индекс "Народной воли" — 63222.
Цена подписки: на месяц — 240.000 рублей, на квартал — 720.000.
Вы с "Народной волей", "Народная воля" — с Вами!

Стала вядома папярэдняя праграма слуханняў па Беларусі, якія пройдуць 11—13 чэрвеня ў Бухарэсце пад эгідай АБСЕ

Стала вядома папярэдняя праграма слуханняў па Беларусі, якія пройдуць 11—13 чэрвеня ў Бухарэсце пад эгідай Парламенцкай Асамблеі АБСЕ з удзелам прадстаўнікоў беларускіх афіцыйных улад, апазіцыі і няўрадавых арганізацый. У спісе запрошаных на чэрвеньскія слуханні ад афіцыйных улад — дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі, намеснік кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта Аляксандр Абрамовіч, кіраўнік Цэнтрвыбаркама Лідзія Ярмошына, старшыня Канстытуцыйнага суда Рыгор Васілевіч, кіраўнік Нацыянальнага цэнтра законапраектнай дзейнасці пры прэзідэнце Ігар Андрэеў і прадстаўнік Федэрацыі прафсаюзаў Беларускай.

Апазіцыя на слуханнях будзе прадстаўлена дэпутатам Вярхоўнага Савета 13-га склікання, лідэрамі дзвюх палітычных партый — старшынёй Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Народная Грамада) Мікалаем Статкевічам і намеснікам старшыні Беларускага народнага фронту Леанідам Баршчэўскім, — былым старшынёй Канстытуцыйнага суда Валерыем Ціхіняй, а таксама прадстаўнікамі Нацыянальнага выканаўчага камітэта ("ценявога" ўрада рэспублікі).

"Трэці сектар" на слуханнях будуць прадстаўляць Беларускі Хельсінкскі камітэт, грамадзянская ініцыятыва "Хартыя'97", Інстытут даследаванняў Усход—Захад, Незалежны інстытут сацыяльна-эканамічных і палітычных даследаванняў, шэраг іншых няўрадавых арганізацый. Чакаецца, што ўдзельнікі сустрэчы прыбудуць у сталіцу Румыніі 11 чэрвеня. У гэты ж дзень пройдзе першая пленарная сесія з агульнай дыскусіяй па тэмах "заканадаўчая ўлада", "СМІ" і "выбары". Абмеркаванне гэтых пытанняў прадоўжыцца 12 чэрвеня. Выніковае пленарнае пасяджэнне — 13 чэрвеня — будзе прысвечана падвядзенню вынікаў слуханняў і выпрацоўцы рэкамендацый.

Юрый ПАЦЁМКІН.

Посол Индонезии вручил верительные грамоты президенту Беларуси

В конце минувшей недели Чрезвычайный и Полномочный посол Индонезии в Беларуси Кока Виджанарка вручил верительные грамоты президенту Беларуси Александру Лукашенко. "Беларусь для Индонезии — страна хорошо знакомая, — подчеркнул дипломат во время церемонии. — Наши отношения сложились еще во времена существования БССР, а сразу после объявления независимости Беларуси начался новый этап контактов". Сейчас, по словам посла, в стадии подготовки находится ряд двусторонних торгово-экономических соглашений, которые призваны еще больше активизировать связи между двумя государствами.

Как отметил президент Беларуси, белорусские власти также необычайно заинтересованы в развитии, в первую очередь, торгово-экономических отношений. Не последняя роль отводится и контактам политическим. Александр Лукашенко пообещал индонезийскому дипломату всяческое содействие в его работе и поддержку по всем инициативам, которые пойдут на пользу партнерству.

Александр ПОПОВИЧ.

Зеркало

Нападение на "Гребенский мост"

Один военнослужащий внутренних войск убит и 13 ранены минувшей ночью в результате боя в приграничном районе Дагестана. Вооруженная группа численностью до 60 человек совершила нападение на контрольно-пропускной пункт "Гребенский мост" на границе с Чечней. Нападение было отбито военнослужащими войск МВД и дагестанскими милиционерами.

Скуратов не смог вылететь за границу

Юрий Скуратов не смог вылететь в Швейцарию на международную конференцию по борьбе с коррупцией, так как накануне был аннулирован его новый заграничный паспорт. Скуратов расценил это как правовой беспредел и грубейшее нарушение конституционного права на свободу передвижения. Замначальника главного военного прокурора Юрий Яковлев заявил, что его ведомство никаких документов, запрещающих Скуратову выезд за границу, не направляло. Юрий Скуратов был отстранен указом президента от должности генпрокурора 2 апреля. В настоящее время главная военная прокуратура расследует уголовное дело, по которому Скуратов проходит свидетелем.

Миллиардные кредиты Украине

Международный валютный фонд принял решение о предоставлении Украине 180-миллионного кредита, а также дополнительной финансовой помощи на сумму в 366 миллионов долларов. Общая сумма ссуды Украине на протяжении 3-х лет составит 2 миллиарда 600 миллионов долларов. МВФ заявил, что Киев должен реструктуризовать задолженности частного сектора до того, как фонд предоставит Украине новую ссуду.

Депутат обвиняется в организации заказных убийств

Суд Новгорода отказался выпустить на поруки депутата законодательного собрания Санкт-Петербурга Юрия Шутова, обвиняемого в организации заказных убийств политиков и предпринимателей. Прежняя мера пресечения — содержание под стражей — оставлена без изменения. По заявлению адвокатов Шутова, за него поручились 15 депутатов Государственной Думы. Многие из них позднее опровергли этот факт. Юрий Шутов был арестован в феврале этого года в Санкт-Петербурге.

Падсудныя заявілі аб сваёй невінаватасці і аб тым, што паказанні падчас папярэдняга следства яны далі пад уздзеяннем фізічнага і псіхалагічнага ціску

У Вярхоўным судзе Рэспублікі Беларусь прадоўжылася слуханне справы ў дачыненні да трох магіляўчан — Рамана Радзікоўскага, Віктара Янчэўскага і Анатоля Гаўрылава, — якія абвінавачваюцца ў арганізацыі бандыцкай групы і ўчыненні тэрарыстычнага акту ў дачыненні да старшыні камітэта дзяржкантролю Магілёўскай вобласці Яўгена Мікалуцкага, а таксама ў падрыхтоўцы замаху на прэзідэнта Аляксандра Лукашэнку, захоўванні зброі і іншых злачынствах.

Суд над імі пачаўся 21 красавіка г.г., справу вядзе судовая калегія пад старшынствам Фёдара Чубкаўца. Працэс аб'яўлены закрытым, на яго не дапускаюцца не толькі журналісты і грамадскія абаронцы, але і родныя абвінавачваемых. Па некаторых звестках, быў дапытаны адзін з апошніх сведкаў. У бліжэйшыя дні пачнуцца спрэчкі бакоў.

Як ужо паведамлялася, самі падсудныя заявілі аб сваёй невінаватасці і аб тым, што паказанні падчас папярэдняга следства яны далі пад уздзеяннем фізічнага і псіхалагічнага ціску. У сувязі з гэтым у суд былі запрошаны і дапытаны супрацоўнікі магілёўскай міліцыі, пракуратуры і іншых органаў, што праводзілі расследаванне. Падчас суда шэраг сведкаў адмовіліся ад сваіх ранейшых паказанняў, заявіўшы, што далі іх пад ціскам і пагрозамі следчых.

Генадзь БАРБАРЫЧ, БелаПАН.

Стоп-кадр

Минск. Уголок площади Независимости.

Фото Александра ДИДЕВИЧА, БелТА.

Аўтобусных рэйсаў паменела на пятнаццаць

На 13 прыгарадных маршрутах Слуцкага раёна з сярэдзіны мая адміністрацыя аўтобуснага парка №2 "выкрасліла" па адным маршруце, а на двух — аж па два. Тлумачэнне такім захадам — рост цэн на гаруча-змазачныя матэрыялы і запчасткі, недастатковае выдзяленне дадатковых сродкаў з бюджэту на кампенсацыю непакрываемых затрат ад перавозак пасажыраў. Найбольш нязручнасцей адчулі вяскоўцы, якія карыстаюцца рэйсамі Слуцк—Рабак і Слуцк—Сорагі. Да першага "прывязаны" па маршруце 12 вёсак і вёсачак, да другога — 9 і на абодвух аўтобусы заўсёды ішлі перапоўненымі. Цяпер паміж першымі ранішнім і другім рэйсамі на гэтых напрамках утварыўся "прабел" у 8—9 гадзін, што перш за ўсё нязручна калгаснікам, у якіх летам і дома на калгасных угоддзях работ — як кажуць, па самую завязку.

Міхась ТЫЧЫНА.

Пр. Акакія, Дзмітрыя, Івана, Ігната, Карнелія, Патрыкія, Сяргея.
К. Кандрата, Якуба.

МІЖНАРОДНЫ ДЗЕНЬ АБАРОНЫ ДЗЯЦЕЙ

ЧЭРВЕНЬ

1

'99 АЎТОРАК

Усход 4.45
Захад 21.32
Даўж. дня 16.47

Поўня
30 мая
Захад 7.29
Усход —

Сын Тамары Віннікавай лічыць, што ягоную маці выкралі ў сувязі з развалам крымінальнай справы, узбуджанай супраць яе

На думку Сяргея Віннікава, малодшага сына былой старшыні Нацыянальнага банка Беларусі Тамары Віннікавай, знікненне маці (яно, нагадаем, адбылося 8 красавіка г.г.) трэба звязваць з тым, што ўзбуджаная ў дачыненні да яе крымінальная справа развалілася. Яе трэба або закрываць і, адпаведна, прызнаваць сваё паражэнне, або перадаваць у суд. А таму, лічыць С.Віннікаў, "знікненне падследнай — ідэальнае выйсце для людзей, маючых сёння ўладу".

Аб гэтым заявіў сын эксківаўніка Нацбанка.

Сяргей Віннікаў не верыць у версію ўцёкаў маці. Да таго ж, адзначае ён у публікацыі, калі б яна збегла, то ўжо аб'явілася б у нейкай краіне. Паводле слоў С.Віннікава, "ёй абсалютна няма чаго баяцца, таму што па тых абвінавачваннях, якія ёй прад'яўлены, любая краіна спакойна дала б палітычнае прыстанішча".

Як сцвярджае сын Тамары Віннікавай, "маму стараліся нейтралізаваць" і ў сувязі з тым, што яна — "фігура прыкметная, палітычная" ў сілу "сваіх спецыяльных ведаў і пэўнай інфармацыі". Ён не выключае, што Т.Віннікава на маючых адбыцца прэзідэнцкіх выбарах далучылася б да каманды Чыгіра або Карпенкі, і інфармацыя, якой яна валодае, "магла бы аказаць сур'ёзнае ўздзеянне на людзей".

Паводле звестак Сяргея Віннікава, падчас сустрэчы аднаго з лідэраў апазіцыі — Генадзя Карпенкі з маці яна перадала яму "даволі сур'ёзную інфармацыю" і дакументы. Неўзабаве пасля іх сустрэчы, як вядома, Г.Карпенка раптоўна памёр ад кровазліцця ў мозг, а Віннікава бясследна знікла. У ўсё ж Сяргей Віннікаў верыць, што маці жывая і ўтрымліваецца недзе, "на нейкай кватэры, да таго перыяду, пакуль у іх не сфарміруецца поўнасцю справа і яны змогуць сказаць, што Віннікаву знайшлі, і яе пасадзяць у турму".

Юрый КУЗНЯЦОЎ, БелаПАН.

Дыскусія

Дык хто ж дапускае недакладнасці?

5 мая ў "Народнай волі" быў надрукаваны ліст старшыні цяперашняга Канстытуцыйнага суда Р.Васілевіча. У ім зроблена спроба даць "пераканаўчы" адказ вядомаму беларускаму палітыку А.Лябедзьку з пункту гледжання аўтара як афіцыйнай асобы. І калі Р.Васілевіч просіць апанента не дапускаць недакладнасці, то я гэтыя словы адрасую ў першую чаргу яму самому. Што значыць сцвярджэнне: "26 лістапада 1996 года большасцю дэпутатаў Вярхоўнага Савета быў прыняты закон, які пацвердзіў абавязковы характар рэферэндуму". Тут Р.Васілевіч ні больш, ні менш прызнае, што падчас правядзення рэферэндуму, гэта значыць да 24 лістапада, абавязковы яго характар не быў вызначаны, альбо не быў "пацверджаны большасцю дэпутатаў". Такім чынам, за два дні кіруючым рэжымам ажыццёўлены непрыкрыты падман шматмільённых выбаршчыкаў. Усім вядома, што рашэннем Канстытуцыйнага суда (а Р.Васілевіч быў членам таго суда) рэферэндуму быў нададзены дарадчы (рэкамендацыйны) характар.

І ўрэшце, 26 лістапада 1996 года Вярхоўны Савет не мог прыняць ніякіх законаў, бо сам Савет знаходзіўся ў стане разгрому. Менавіта раніцай 25 лістапада 1996 года (першая раніца пасля рэферэндуму) на шляху ў Авальную залу дэпутаты Вярхоўнага Савета 13-га склікання былі сустрэты "дубіналам" міліцыі, узброенай лёгкай стралковай зброяй. Тое ж самае паўтарылася і 26 лістапада 1996 года.

Адначасова ў гэтыя хвіліны 103 дэпутаты-перабежчыкі з агульнага ліку дэпутатаў Вярхоўнага Савета па асабістым запрашэнні А.Лукашэнкі і яго памагатых збіраюцца ў асобым месцы і, імкнучыся дагадзіць свайму "бацьку" і атрымаць адпаведныя кампенсацыі, прымаюць, словамі Р.Васілевіча, сваёй "большасцю дэпутатаў" патрэбныя кіруючаму рэжыму законы і "пацверджанні". (Ад сябе заўважу, што ў ліку такой "большасці" са 103 чалавек быў і дэпутат з маёй выбарчай акругі — В.Драко.)

Па-трэцяе, калі, як заклікае Р.Васілевіч, быць дакладным, то неабходна зазначыць, што 103 дэпутаты-перабежчыкі не складаюць большасці ад агульнай колькасці дэпутатаў Вярхоўнага Савета. Усім добра вядома, што агульная колькасць дэпутатаў, або колькасць аднамандатных выбарчых акругаў, складае 260 чалавек. Такім чынам, каб разважаць пра большасць дэпутатаў, спадару Р.Васілевічу неабходна было разам з А.Лукашэнкам склікаць у сваю "гасцёўню" хаця бы самае малое 131 чалавека. Але гэтага не было зроблена.

Далей: для прыняцця, па словах Р.Васілевіча, пацверджання аб наданні абавязковага характару рэферэндуму неабходна было адмяніць рашэнне Канстытуцыйнага суда аб дарадчым характары рэферэндуму. А для гэтага дзве трэці галасоў дэпутацкага корпусу ну ніяк не былі б лішнімі. А 2/3 галасоў — гэта ніяк не меней 174. Дык аб якой большасці дэпутатаў сцвярджае Р.Васілевіч? Хіба 103 больш за 131 ці за 174? Як цяпер разумець: улада не ўмее лічыць ці дапускае, што беларусы не ўмеюць лічыць да 260?

Яшчэ адным упушчэннем Р.Васілевіча з'яўляецца тое, што ён ігнаруе шматлікія парушэнні і злоўжыванні, дапушчаныя падчас правядзення рэферэндуму. Больш за 2000 парушэнняў і злоўжыванняў да гэтага часу не разгледжаны судамі, у тым ліку і Канстытуцыйным судом. Вось толькі адно вельмі відавочнае злоўжыванне і парушэнне адначасова. Чаму для правільнага падліку колькасці пададзеных галасоў спатрэбілася замяніць старшыню Цэнтрвыбаркама? У дадзеным выпадку размова ідзе пра незаконнае зняцце з пасады В.Ганчара і самавольнае прызначэнне А.Лукашэнкам спадарыні Л.Ярмошынай.

Недакладнасцю ліста Р.Васілевіча з'яўляецца і тое, што старшыня Канстытуцыйнага суда не заўважае, што 103 дэпутаты-перабежчыкі з Вярхоўнага Савета беспадстаўна абвясцілі сябе яшчэ і членамі новастворанай імі Палаты прадстаўнікоў. Ніхто ў Беларусі гэтых дэпутатаў-перабежчыкаў у такой якасці не выбіраў. Больш таго, згодна з артыкулам 143 "бацькавай" канстытуцыі "Вярхоўны Савет і прэзідэнт утвараюць Палату прадстаўнікоў". Дык дзе ж удзел Вярхоўнага Савета, калі Вярхоўны Савет быў разагнаны з дапамогай "дубіналу"? Можа, хоць тут спадар Р.Васілевіч выкарыстае свае паўнамоцтвы ў якасці канстытуцыйнага суддзі?

Недакладнасцю артыкула Р.Васілевіча з'яўляецца ігнараванне той відавочнай акалічнасці, што 110 так званых дэпутатаў-палатнікаў падманулі сваіх выбаршчыкаў. Гэты падман заключаецца ў тым, што падчас выбараў гэтыя 110 дэпутатаў-палатнікаў (перабежчыкаў) выдавалі сябе за кандыдатаў народа ў дэпутаты Вярхоўнага Савета, а не за адданых "бацьку" палатнікаў. У сучасны момант, як і на працягу ўсіх трох гадоў сваёй улады, гэтыя дэпутаты-перабежчыкі (палатнікі) не прадстаўляюць інтарэсы сваіх выбаршчыкаў. Яны выступаюць ад імя саміх сябе і свайго "бацькі".

Пералік недакладнасцей ліста Р.Васілевіча можна яшчэ доўжыць, але не хапае пальцаў дзвюх рук для іх ліку.

Станіслаў УРБАНОВІЧ,
навуковец.

Мінск.

Стоп-кадр

Владимир Мулявин, руководитель ансамбля "Песняры", май 1999 г.
Фото IREX/ProMedia.

Нягледзячы на павелічэнне ў Беларусі аб'ёму нафтаперапрацоўкі, нафтапрадуктаў на АЗС не хапае

З пачатку бягучага года і па стане на 26 мая аб'ём першаснай перапрацоўкі нафты на беларускіх нафтаперапрацоўчых заводах склаў 5,527 тысяч тон, ці 128 працэнтаў да аналагічнага леташняга перыяду. У той жа час ужо два тыдні на дзяржаўных заправачных станцыях рэспублікі назіраецца дэфіцыт нафтапрадуктаў. Як лічаць незалежныя эксперты, асноўнай прычынай недахопу бензіну, асабліва А-92, з'яўляецца скарачэнне закупкі нафты канцэрнам "Белнафтахім". Нафтаперапрацоўчыя заводы перапрацоўваюць у большасці сваёй давальніцкую сыравіну, нафтапрадукты з якой расійскія нафтавыя кампаніі прадаюць у Прыбалтыку, Польшчу і Украіну.

Яўген ГРУБІЧ.

Бясплатныя візы ветэранам

Грамадзяне Рэспублікі Беларусь, якія з'яўляюцца ветэранамі Вялікай Айчыннай вайны і накіроўваюцца ў першай дэкадзе ліпеня на Курган Дружбы, размешчаны на месцы перасячэння мяжы трох дзяржаў — Латвіі, Расіі і Беларусі — на сустрэчу ветэранаў другой сусветнай вайны, могуць аформіць бясплатныя ўязныя візы ў Латвійскую Рэспубліку згодна з прадастаўленымі загадзя спісамі ўдзельнікаў. Аб гэтым знешнепалітычнаму ведамству Беларусі паведаміла латвійскае пасольства ў Мінску.

Юрый АЛЯКСЕЕЎ.

Из первых уст

Паспортизация,

или Почему в 2002 году пенсионеры могут не получить пенсию

Так получилось, что мне надо было срочно продлить срок действия моего загранпаспорта. Той самой красной паспортины, которую я получила в 1994 году и без которой выехать за рубеж не могла. В памяти сразу всплыли очереди в паспортно-визовом отделе РОВДа, масса каких-то документов, которые надо оформлять, бесконечные дни ожидания, когда наконец заветный документ будет в моих руках. Шла в отдел паспортно-визовой службы Центрального района и была уверена, что потрачу уйму сил и времени. Но оказалось, что ровненько через две недели и три дня в моем паспорте появился штампик, разрешающий выезд во все страны мира до 31 мая 2000 года. И тогда я решила побеседовать с начальником ОПВС Центрального района Вероникой Марленовной АНИЩУК. Во-первых, поблагодарить ее ведомство за быстрое решение "паспортной проблемы", а во-вторых, пользуясь случаем, задать Веронике Марленовне вопросы, которые часто встречаются в редакционной почте.

— Вероника Марленовна, какие документы надо оформлять тем, кто впервые получает паспорт для выезда за границу?

— Прежде всего человек должен обратиться к жилищно-эксплуатационному органу по месту жительства к паспортисту. Если он проживает в общежитии — к паспортисту общежития, если в ведомственной квартире — к паспортисту ведомства, если в частном секторе — непосредственно в паспортно-визовую службу того района, на чьей территории находится его дом.

Для оформления паспорта необходимо предоставить паспортисту старый паспорт, 4 фотографии и квитанцию об оплате за паспорт. Получив отметку у паспортиста, гражданин далее обращается в ОПВС для оформления документов для выезда за границу. Для этого надо предоставить анкету установленного образца, квитанции об оплате за компьютерную регистрацию и за оформление разрешительной записи. Штамп для выезда за границу в новых национальных паспортах ставится сразу на пять лет. Для пенсионеров, инвалидов, участников Великой Отечественной войны оплата за разрешительную запись составляет 50 процентов от полной оплаты.

— Как долго идет процесс оформления паспорта?

— По закону паспорт оформляется в течение месяца. Наше ОПВС в эти сроки укладывается. Более того мы стараемся оформить новый паспорт со штампом выезда за границу в течение трех недель. И пока, несмотря на то, что начался период отпусков, нам это удается.

— Сколько сегодня паспортов "ходит" на территории Беларуси?

— Сегодня в Беларуси идет процесс паспортизации, а это значит, что на территории республики какое-то время действительными будут являться паспорта нескольких образцов. Прежде всего это новый национальный паспорт гражданина Республики Беларусь, а также паспорт бывшего Советского Союза. Кроме того в ходу заграничный паспорт образца 1991 года и загранпаспорт серии "ОМ". Но все эти паспорта, кроме национального, действительны только до 31 декабря 2001 года. Правда, наши граждане не очень активно меняют старые паспорта на новые. Может, это характерно только для Центрального района, где 20 процентов населения — пенсионеры. Для них даже 300 тысяч — большие деньги. "Зачем мне в моем возрасте новый паспорт", — говорят старики. Но по старому паспорту после 31 декабря 2001 года они даже пенсию не смогут получить — паспорт будет недействительным.

— А паспорт с гербом "Погоня"? Читатели "Народной воли" спрашивают, где сегодня можно оформить паспорт "Погоня".

— Паспорт с гербом "Погоня" будет действительным также до 31 декабря 2001 года. Но он годен только для внутреннего пользования, за границу с этим паспортом вы не сможете выехать. Сегодня паспорта такого образца не оформляются.

— Вероника Марленовна, заграничный паспорт образца 1991 года при надобности продлевают или сразу меняют на другой?

— Если гражданин имеет на руках загранпаспорт бывшего СССР образца 1991 года и в нем нет вклеенных страниц, то он действителен до 31 декабря 2001 года и годен для оформления выезда за границу. В нем можно открыть разрешительную запись. Но если чистых страниц в этом паспорте мало, то, конечно, мы оформляем национальный паспорт. И если не требуются какие-то дополнительные проверки, мы его оформляем в течение двух недель, максимум — месяц.

— Часто читатели интересуются, предусмотрен ли штраф для тех граждан, которые по достижению 25 или 45 лет не вклеили в старый советский паспорт новую фотографию?

— Во-первых, паспорт с невклеенной фотографией — недействителен.

Фотографии сейчас не вклеиваются, эти паспорта надо менять. И это обязательный порядок.

Если гражданин приходит к нам добровольно со старым недействительным паспортом, мы его не наказываем и к административной ответственности он не привлекается. Но когда факт нарушения выявляет милиция и уже потом гражданин приходит менять паспорт, мы, как правило, составляем административный протокол, который отправляем на рассмотрение в администрацию района. Штрафные санкции определяет административная комиссия исполкома.

— Надо ли платить за штампик "Выезд во все страны мира разрешен", если национальный паспорт гражданина Республики Беларусь оформляется ребенку?

— Разрешительная запись детям до 16 лет производится бесплатно. Необходимо только предоставить квитанции об уплате за сам паспорт (30 процентов от минимальной заработной платы), за прописку, если паспорт оформляется впервые (20 процентов от "минималки") и за компьютерные услуги (5 процентов от "минималки"). Кроме того, надо заполнить анкеты установленного образца для выдачи паспорта и для выезда за границу, предоставить свидетельство о рождении ребенка, паспорта обоих родителей, нотариально заверенное письменное согласие родителей для выезда ребенка за границу и 4 фотографии одним листом размером 37х47 мм каждая. При необходимости могут быть истребованы и дополнительные документы.

Беседовала Мария ЭЙСМОНТ.

Хотите диплом немецкого языка?

В школах с углубленным изучением немецкого языка во всем мире учащиеся могут сдать экзамен и получить специальный диплом — диплом немецкого языка, который является свидетельством об уровне владения немецким языком. Такой диплом могут получить и учащиеся школ Беларуси.

Существуют дипломы двух ступеней, которые свидетельствуют о разных уровнях владения языком. Диплом первой ступени дает право поступления на подготовительные курсы, организуемые перед допуском иностранного кандидата к учебе в каком-либо университете Германии. Диплом второй ступени дает право на поступление в университет без экзамена по немецкому языку.

В Республике Беларусь будут проводиться экзамены на получение диплома только второй ступени. Такие экзамены будут проводиться в Беларуси, начиная с 2000 года. Они предназначены для учащихся выпускных классов.

Чтобы организовать проведение экзамена, школа подает соответствующее заявление в Конференцию министров образования и культуры в Бонне. На основании результатов экзаменов, которые проводятся в устной и письменной форме, комитет решает вопрос о выдаче дипломов.

После того, как в 1998 году право проведения такого экзамена было предоставлено гимназии-колледжу №24, теперь соответствующее право предоставляется средней школе №73 города Минска.

Пресс-релиз Посольства ФРГ в Беларуси.

Обеспеченность автомобильных дорог Беларуси сетью пунктов питания составляет 67 процентов от необходимой потребности

Обеспеченность автомобильных дорог Беларуси сетью пунктов питания составляет 67 процентов от необходимой потребности. Об этом сообщила начальник отдела организации общественного питания Министерства торговли Валентина Ерофеенко на заседании коллегии министерства. При этом на трассе Минск—Могилев функционирует треть от необходимого числа пунктов питания, на трассах Минск—Микашевичи и граница Российской Федерации—Гомель—Кобрин —43 процента.

Близкой к нормативу является обеспеченность пунктами питания на трассах Брест—Минск—граница РФ и Минск—Национальный аэропорт Минск-2. Согласно "Схеме развития дорожного сервиса на сети магистральных дорог Республики Беларусь", разработанной в Комитете по автомобильным дорогам при Министерстве транспорта и коммуникаций, до 2005 года должны быть введены в действие около ста комплексных пунктов сервисного обслуживания.

Специалистами Министерства торговли и "Белкоопсоюза" была проведена проверка субъектов хозяйствования, осуществляющих свою деятельность на автотрассах Брест—Минск, Минск—Гомель и Минск—Гродно. По словам В.Ерофеенко, в 70 процентах проверенных предприятий были допущены грубые нарушения торгового законодательства.

Выступивший на коллегии министр торговли Петр Козлов назвал "безобразной" организацию питания на автострадах. Он привел в пример Украину, где, несмотря на схожие экономические проблемы, дорожный сервис развивается гораздо динамичнее.

Дмитрий ВЛАСОВ.

Да вышэйшай меры прыгавораны "забойца таксістаў"

Да вышэйшай меры пакарання — смяротнай кары — прыгавораны Брэсцкім абласным судом 23-гадовы брэстчанін, нараджэнец Драгічынскага раёна Мікалай Кавалевіч. За два гады гэты малады чалавек — прыстойны сем'янін, бацька дзіцяці — забіў 5 чалавек і быў вядомы ў прыгранічным горадзе як "забойца таксістаў".

Сваё першае крывавае злачынства М.Кавалевіч здзейсніў 18 лістапада 1996 года. На мікрааўтобусе "Форд-Транзіт" ён прыехаў на аўтазапраўку ў мікрараёне "Кавалёва" і, спакойна застрэліўшы запраўшчыка, забраў з касы 25 мільёнаў рублёў. Менш чым праз месяц у лесе, за вёскай Чырвоны Двор, было знойдзена цела таксіста-прыватніка, забітага з таго ж пісталета. Праз 10 дзён у вёсцы Паляцічы Кобрынскага раёна знайшлі труп прыватнага таксіста з Кобрына. Экспертыза пацвердзіла, што ён быў забіты з той жа зброі. Чарговая ахвяра злачынцы — зноў таксіст-прыватнік — была знойдзена 21 студзеня 1997 года ля вёскі Імянін Кобрынскага раёна.

На след серыйнага забойцы сышчыкам удалося выйсці толькі пасля таго, як у кастрычніку мінулага года ён забіў сваячку свайго прыяцеля — жорстка, рыдлёўкай па галаве. Злачынца прызнаўся ў тым, што ўсе забойствы былі ім здзейснены з карысці — ён спакойна забіваў і забіраў грошы.

Валянціна КАЗЛОВІЧ.

На думку С.Багданкевіча, непрадастаўленне Беларусі надзвычайнага крэдыту МВФ можа прывесці яе да "ізаляцыі ад інвестыцый"

Адмова Міжнароднага валютнага фонду ў выдзяленні Беларусі надзвычайнага кампенсацыйнага крэдыту (CCFF) у памеры да 100 млн. долараў ЗША можа прывесці яе да "ізаляцыі ад інвестыцый". Такое меркаванне выказаў былы кіраўнік Нацыянальнага банка краіны прафесар Станіслаў Багданкевіч.

Паводле яго слоў, ні 100, ні нават 300 млн. долараў ЗША не змогуць кардынальна змяніць эканамічную сітуацыю ў краіне — неабходна як мінімум два мільярды. Аднак нельга не ўлічваць, што любое пагадненне з МВФ адкрывае шырокія магчымасці для прыцягнення прыватных замежных інвестыцый. У адваротным выпадку інвестары, якія апасаюцца за захаванасць сваіх сродкаў, пабаяцца ўкладваць іх у Беларусь.

На думку С.Багданкевіча, беларускі ўрад зноў узяў курс на "закручванне гаек" у эканоміцы, аб чым сведчыць нядаўні ўказ аб захадах па стабілізацыі цэн і тарыфаў. Аднак, на яго погляд, гэта павернецца дэфіцытам на спажывецкім рынку, падзеннем валавага ўнутранага прадукту і далейшым узмацненнем "ценявога" сектару эканомікі, які сёння "складае каля 60 працэнтаў". Паводле прагнозаў С.Багданкевіча, рост рынкавага курсу долара ЗША да аднаго мільёна беларускіх рублёў практычна прадвызначаны ўжо сёлета.

Дзмітрый УЛАСАЎ.

Заморочки

Как установить телефон?

10 лет стою в очереди на квартирный телефон. Если бы кто научил, как его можно установить, — был бы очень благодарен. Только сразу скажу: взятки давать не умею, да и не стану, липовые документы на льготное обслуживание тоже "рисовать" не буду. "Э-э... — в этом месте скажут многие, — да он отстал от жизни. Уж больно несовременен".

И действительно, жизнь учит: чтобы иметь в нашей стране такие элементарные удобства, как квартирный телефон, всякому необходимо пройти через унизительную процедуру общения с чиновником того или иного уровня, который вам ясно даст понять, что свободных номеров сейчас нет и как только они появятся, вам немедленно сообщат. И если вы с ним не сумеете "найти общий язык", то в следующий ваш визит окажется, что в связи с тяжелым материальным положением отрасли обслуживание очереди временно приостановлено; что, дескать, закуплено импортное оборудование и установка телефона возможна только по коммерческим ценам или что в текущем году решено обслуживать исключительно льготников, или... или... или... Словесный арсенал начальствующего состава поистине безграничен.

Как же быть? Ведь не у всякого хватит терпения простаивать в очередях десятилетиями. Оказывается, и не нужно. Наши законы настолько гибки и гуманны, что как бы сами подталкивают граждан к "творческому поиску". На самом деле, сколько людей, желая поставить телефон вне очереди, сделались "инвалидами поневоле", сколько матерей обзавелось "неизлечимо больными" детьми, сколько "липовых" милиционеров и работников ЖЭСов живет среди нас? Об этом можно только догадываться.

Интересно, изучали ли когда-либо соответствующие органы вопрос о подлинности представленных в телефонные службы документов на льготное обслуживание? Мне представляется, что здесь было бы над чем поработать. Наведение порядка в отрасли, на мой взгляд, могло бы стать действенным шагом в формировании правового государства, практической мерой властей по реализации принципа социальной справедливости.

Считаю, что вопрос телефонизации населения очень актуален и было бы очень полезным его широкое обсуждение. Для этого предлагаю открыть специальную рубрику "Телефонные заморочки". Убежден, что читателю есть что сказать о работе одной из самых "загадочных" служб нашего сервиса и материал будет более чем интересен.

Василий ГЛУБОЧЕНКО,
кандидат педагогических наук,
доцент Белорусского университета культуры.

Philips сворачивает свою деятельность на Беларуси?

Представительство Philips в нашей стране объявило о переменах в руководстве.

Беларусь покидает глава представительства и генеральный директор иностранного предприятия "Philips-Белоруссия" Роберт Батлер. Он переезжает из Минска в Ригу, где возглавит подразделение Philips в странах Балтии и Беларуси.

Не значит ли это, что известная голландская компания сворачивает свою деятельность на Беларуси? В последнее время представители Philips не единожды говорили о том, что в виду резкого снижения покупательской способности в республике заметно сократились объемы продаж аудио- и видеопродукции "Pilips" в Беларуси. Однако господин Батлер заверил, что его отъезд "не подразумевает снижения статуса Philips на Беларуси".

— Произошли некоторые изменения в организации Royal Philips Electronics в регионах Центральной и Восточной Европы, — заметил Роберт Батлер. — Руководством компании было принято решение о создании единого подразделения Philips в Балтии и Беларуси с центральным офисом в столице Латвии.

Представительство Philips в Беларуси возглавит Аркадий Патент. К слову, представительства компании в Латвии, Литве и Эстонии возглавят также граждане этих стран. Что касается Беларуси, то руководство новоявленного подразделения не собирается снижать долю продукции Philips на рынке нашей страны. "Решить эту задачу, — отметил господин Батлер, — планируется путем внедрения новой ценовой политики в отношении партнеров Philips в Беларуси, а также благодаря укреплению лидирующего положения концерна Philips среди поставщиков наиболее современных образцов аудио- и видеоаппаратуры в Беларуси". К слову, оптовые цены на поставляемую продукцию бытовой электроники Philips уже снижены с 1 мая этого года в среднем на 10 процентов...

Мария ЭЙСМОНТ.

Опера "Набука" ў выкананні беларускай опернай трупы і італьянскага тэатра "Арэна ды Верона" будзе прадстаўлена на фестывалі ў Германіі

Дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра оперы Сяргей Картэс і вядомы оперны рэжысёр Франчэска Прывітэра правялі прэс-канферэнцыю, прысвечаную ходу пастаноўкі оперы "Набука" Дж.Вердзі на беларускай сцэне і маючаму адбыцца яе прэм'ернаму паказу на оперным фестывалі ў горадзе Шпейер (Германія) сумесна з творчым калектывам італьянскага тэатра "Арэна ды Верона".

Паводле інфармацыі Ф.Прывітэра, які з'яўляецца таксама мастацкім кіраўніком опернага фестываля ў Германіі, на спектакль "Набука" у Шпейеры ўжо прададзена больш за 9 тысяч білетаў. С.Картэс паведаміў таксама, што беларуская трупа выязджае на фестываль у Германію ў складзе 159 чалавек. Там імі на розных оперных сцэнах будуць паказаны оперы: "Набука", "Кармэн", "Рыгалета". Акрамя таго, будзе дадзена 7 оперных гала-канцэртаў.

У адпаведнасці з праграмай гастроляў, беларуская оперная трупа пасля спектакляў у Германіі адправіцца ў горад Салатурн (Швейцарыя), дзе возьме ўдзел яшчэ ў адным оперным фестывалі — "Classic Openair". Як лічыць нямецкі рэжысёр Ф.Прывітэра, сярод беларускіх оперных спевакоў ёсць сапраўдныя зоркі. "Інакш, — сказаў ён, — я не заключаў бы кантракт з вашым тэатрам". І дадаў, што ў свой час яго палічылі вар'ятам, калі ён аплаціў гастрольную паездку ў Берлін нікому тады не вядомаму спеваку Лучана Павароці.

8 чэрвеня опера "Набука" Дж.Вердзі пад кіраўніцтвам дырыжора Аляксандра Анісімава будзе паказана — у канцэртна-сцэнічным выкананні — для мінчан. Гэтым спектаклем беларуская опера завершыць свой 66-ы тэатральны сезон.

Уладзімір ТРАЦЦЯКОЎ.

Община белорусских чувашей объявила сбор средств для экранизации классической поэмы "Нарспи"

Община белорусских чувашей (ОБЧ) объявила сбор средств для экранизации классической поэмы основоположника национальной литературы Константина Иванова "Нарспи". Как сообщил БелаПАН председатель правления ОБЧ Капитон Быков, до сих пор, к сожалению, нет ни одной киноверсии этого знаменитого произведения, созданного в 1908 году, в котором представлена трагическая судьба чувашской женщины. По его словам, недавно председатель Кабинета министров Чувашии Энвер Аблякимов пообещал профинансировать половину расходов по созданию киноленты из государственного бюджета. Председатель правления ОБЧ выразил надежду, что спонсорами этого проекта станут также белорусские предприниматели-чуваши и другие состоятельные члены национально-культурного объединения. "Мы предполагаем, что в течение ближайших пяти лет художественный фильм о чувашских Ромео и Джульетте в постановке белорусского режиссера Дмитрия Михлеева выйдет на экраны Чувашии", — отметил К.Быков.

По его словам, планируется дублирование киноленты на русский и белорусский языки.

Марат ГОРЕВОЙ.

За убийство лосихи в Беловежской пуще трое брестчан осуждены на два года исправительных работ

На два года исправительных работ осуждены Пружанским районным судом брестчане Петр Ворон, братья Василий и Анатолий Цебруки за то, что самовольно застрелили минувшей зимой лосиху в Беловежской пуще. Четвертый участник преступления — Виктор Галипад, узнав о том, что против него возбуждено уголовное дело, пустился в бега, и до сих пор правоохранительным органам не известно о его местонахождении.

Как выяснилось, охота на животное продолжалась не один день — сначала лосиху выслеживали, потом застрелили, и только на следующий день окровавленное животное было добито топором. По мнению присутствовавших в зале суда, браконьеры получили по заслугам.

Другая "лосиная" история произошла на днях в Бресте. Как рассказывают очевидцы, молодое животное возрастом около двух лет по непонятным причинам оказалось в оживленном городе — лося видели сначала на улицах одного из окраинных микрорайонов, а потом и в самом центре. Животное перебежало улицу Московскую, разбило стекло в одном из зданий Брестского электромеханического завода и закончило городские приключения на территории тяговой подстанции для троллейбусов. Здесь лося усыпили, а затем вывезли за пределы города.

Валентина КОЗЛОВИЧ.

Стоп-кадр

Сельская женщина тянет борону на приусадебном участке.
Фото IREX/ProMedia.

Напярэдадні

Жанчына. Планета. Будучыня

Упершыню ў Беларусі вялікае свята — Агульнанародны дзень святой Еўфрасінні Полацкай 5 чэрвеня будзе адзначацца міжнародным форумам "Жанчына. Планета. Будучыня: на парозе трэцяга тысячагоддзя". Мая суразмоўца — адна з арганізатараў форуму, прэзідэнт Усебеларускага жаночага фонду святой Еўфрасінні Полацкай Валянціна КОЎТУН.

— Валянціна Міхайлаўна, папершае, раскажыце чытачам "Народнай волі" пра Усебеларускі жаночы фонд святой Еўфрасінні Полацкай. Як і чаму ён узнік? Хто яго заснаваў?

— Фонд пачаў дзейнічаць пяць гадоў таму. Заснавалі яго, акрамя мяне, жанчыны, блізкія мне па духу — Святлана Алексіевіч, Марыя Захарэвіч, Галіна Гарэлава, Святлана Гарбунова і іншыя. Сябры нашай арганізацыі — людзі розных узростаў і прафесій. З гарадоў і вёсак. Фонд мае свае аддзяленні і групы падтрымкі ў Польшчы і на Украіне, у Гомелі і Жодзіне, Шчучыне і Маладзечне, Стоўбцах і Рэчыцы... Калі пачну ўсё пералічваць, давядзецца акінуць зрокам амаль усю карту Беларусі.

— Які галоўны пастулат дзейнасці Вашай арганізацыі?

— У гэтым сэнсе нам трэба было толькі зазірнуць ў святая святых — у жыццё і дзейнасць святой Еўфрасінні Полацкай, і адразу ж прыйшло разуменне, што наша дзейнасць — гэта асветніцтва, абуджэнне нацыянальнай свядомасці, праца над беларускай культурай, над нацыянальнай ідэяй, умацаваннем хрысціянскіх традыцый. Гэта тыя ідэі, якія могуць падацца, на першы погляд, расплывістымі, але ў рэальнасці наша дзейнасць грунтуецца на даволі канкрэтных справах. Ідэі асветніцтва — гэта наогул гуманістычныя ідэі, пераўтвораныя ў справы. Па сутнасці, гаворка ідзе пра маральны фундамент нашай Бацькаўшчыны.

— Як Усебеларускі жаночы фонд святой Еўфрасінні Полацкай упісаўся ў жаночы рух на Беларусі?

— Мне здаецца, што мы сапраўды вельмі арганічна ўпісаліся ў той жаночы рух, які ўжо адбываўся і грунтаваўся найперш таму, што да грамадскай дзейнасці далучыліся жанчыны, якія мелі за плячамі багаты жыццёвы вопыт. Мы прыйшлі ў жаночы рух Беларусі з-за пісьмовага стала, са сцэны, з журналісцкім пяром у руках. Ёсць у фондзе таксама знакамітыя ўрачы, педагогі, сацыёлагі. Адным словам, жанчыны, якія ўжо шмат зрабілі для людзей і займелі пэўную папулярнасць. Таму рашучы крок да святой Еўфрасінні быў для нас натуральным. Зрэшты, уся дзейнасць фонду скіравана найперш на ідэю лучнасці, ідэю плённага яднання жанчын-інтэлігентак, асветніц, урачоў, настаўніц і заводскіх працаўніц.

— Вядома, што 5 чэрвеня — Агульнанародны дзень Еўфрасінні Полацкай — асаблівая дата для Вашай арганізацыі.

— Гэта тая нацыянальная традыцыя, якая была заснавана, па сутнасці, дзякуючы нашай ініцыятыве, намі. Яна была ўхвалена і нашай царквой, і нашай дзяржавай. Увогуле імя святой Еўфрасінні Полацкай ужо даўно гучала ў нашых храмах, упаміналася ў кнігах, падручніках і г.д. Але, пэўна, трэба было менавіта нам прыйсці ў грамадскае жыццё, каб пачаць новае асэнсоўванне беларускіх святыняў, каб 5 чэрвеня ўсё загучала пановаму. Проста Святая Еўфрасіння абрала нас. Я не веру ў тое, што нешта на зямлі адбываецца без сувязі з вышэйшымі касмічнымі сіламі. І калі нас клічуць на працу, калі нас выбіраюць, вядома ж, мы павінны рабіць гэтую годную справу. Мяркую, што наша арганізацыя прыйшла выконваць святую, пачэсную справу. Мінула пяць гадоў з таго першага ўшанавання свята 5 чэрвеня, але як разгарнулася, як шырока прагучала імя Святой Еўфрасінні на тэлебачанні, на радыё, у друку...

Па сутнасці, 5 чэрвеня — гэта Усебеларускі дзень жанчыны. Мы належым да тых жанчын, якія ніколі не мірыліся з існуючай грамадскай спячкай, з аднаго боку, і з пастаянна існуючым насіллем — з другога. Маю на ўвазе насілле над мараллю, над нашай нацыянальнай годнасцю, нашай культурай, нашай самасвядомасцю. Яно часам бывае нябачным, тое насілле над гісторыяй і сучаснасцю нацыі, а бывае грубым, вульгарным і небяспечным нават для жыцця: насілле замбіраваннем. Гаворка ідзе пра насілле асаблівага кшталту — з гэтым мы, жанчыны, ніколі не мірыліся, не мірымся і не будзем мірыцца. І таму менавіта мы, актывісткі фонду святой Еўфрасінні, правялі першы ў Беларусі праваабарончы кангрэс пад назвай "Абарона правоў жанчыны ў постталітарным грамадстве". Рэзананс быў моцны. І самае важнае, што нашу ідэю адразу ж падхапілі іншыя жаночыя арганізацыі.

— Я ведаю, што Усебеларускі жаночы фонд святой Еўфрасінні Полацкай ужо не першы год праводзіць конкурс "Жанчына года" ў розных намінацыях.

— Конкурс сапраўды ахоплівае шырокія жаночыя колы і сёння, набыў міжнародны статус. Жанчынай года былі ў свой час беларускі Марыя Захарэвіч, Святлана Алексіевіч, Валянціна Гаявая, Тамара Бірыч, знакамітая ўкраінская паэтка Ліна Кастэнка і шмат іншых.

Калі гаварыць пра сучасны клопат, то самае важнае тое, што мы, жанчыны фонду, заўсёды знаходзімся ў пошуку дыялогу з нашымі калежанкамі. І асабліва — з беларускімі жанчынамі, якія жывуць у так званай глыбінцы. І, паверце, наладжваць такі дыялог — не простая справа. Дарэчы, да гэтага часу большасць жаночых арганізацый арыентавалася на сталічную аўдыторыю, толькі зрэдку запрашаючы кагосьці з рэгіёнаў. Мы ж адразу абралі іншы накірунак — пошук дыялогу з жанчынамі, якія жывуць у Мазыры, Рэчыцы, Шчучыне і Пінску... Гэты дыялог сёння з упэўненасцю можна назваць плённым і ўзаемакарысным. Многія з нас паступова пачалі разумець, што з нашымі беларускімі жанчынамі трэба шукаць інтанацыю даверу на грунце ўсіх нам блізкіх, зразумелых і балючых праблем.

— Ці не ў гэтай сувязі вы адны з першых узнялі пытанне пра жаночы экалагічны рух...

— У 1997 годзе пры садзейнічанні амерыканскай дабрачыннай арганізацыі "ISAR" і USIS упершыню ў Беларусі наша арганізацыя правяла міжнародны саміт "Жанчына ў зоне экацыду". Беларусы — гэта чарнобыльскі народ. І ў гэтым сэнсе менавіта нашы жанчыны і дзеці прынялі на сябе самы вялікі ўдар. Бо нельга спакойна ўспрымаць тое, што ўжо каля 70% цяжарных жанчын маюць дыягназ "дрэнная цяжарнасць", а працэнт хворых дзяцей узрастае катастрафічна. Усё часцей мы чуем, што нацыя — на мяжы вымірання. Эколагі, дэмографы, медыкі, усе дасведчаныя спецыялісты і вучоныя — усё настойлівей гавораць пра тое, што беларуская нацыя — на мяжы вымірання. Менавіта ў гэты складаны час фонд святой Еўфрасінні мае намер склікаць жанчын нашай Радзімы на свой першы Усебеларускі жаночы форум "Жанчына. Планета. Будучыня: на парозе тысячагоддзя". Форум адбудзецца 3—5 чэрвеня ў Мінску і Полацку. Мяркуем, ён збярэ актыўных жанчын з усіх куточкаў Беларусі. Акрамя беларускіх жаночых арганізацый, у рабоце форуму возьмуць удзел жанчыны з Украіны, Расіі, Польшчы, Літвы, Германіі. На форум ужо атрымалі запрашэнні славутыя вучоныя, эколагі, прадстаўнікі грамадскіх арганізацый, дзеячы культуры і навукі, сябры нядаўна створанага інфармацыйна-каардынацыйнага цэнтра жаночых арганізацый Рэспублікі Беларусь — усяго 200 чалавек. Мы чакаем прыезду прадстаўнікоў львоўскага "Эка-Права" і эколагаў-правазнаўцаў з Харкава і іншых гарадоў.

Спадзяюся, што форум зверне ўвагу міжнароднай грамадскасці на стан беларускай экалогіі, здароўе і сацыяльнае становішча маці, ад якога, па сутнасці, залежыць будучыня. Правядзенне форуму — партнёрскі праект, які падтрыманы кіеўскім рэгіянальным аддзяленнем экалагічнай арганізацыі "ISAR" і "USIS". Дарэчы, на форуме будуць падведзены вынікі конкурсу "Жанчына года" ў галіне экалагічнага правазнаўства і абароны правоў жанчыны ў зоне экалагічнага бедства. А самае важнае — мы зноў усе разам скажам сваё важкае слова пра Беларуску і родную Беларусь, якой апякуецца найпадобная Еўфрасіння Полацкая.

Гутарыла Ганна СОУСЬ.

Факсы из Германии

Едем на ярмарку в ФРГ

Ярмарки в Германии обеспечивают работой 229 000 человек, принося прибавку к валовому национальному продукту в 40 миллиардов DM. Две трети всех ведущих ярмарок мира проводятся в ФРГ.

Защитим права... крыс

В Берлине создан клуб любителей крыс. В него вошло 107 представителей разных профессий. Они считают крыс такими же домашними животными, как кошки и собаки, и защищают их права. У членов клуба есть единомышленники в Швейцарии, Швеции и США.

А картины нужно вернуть владельцам

Как пишет журнал "Шпигель", в немецких министерствах, ведомствах и других госучреждениях висят около трех тысяч картин, вывезенных нацистами в годы войны из оккупированных стран. Большую часть этих картин предоставили союзники, но по разным причинам не захотевшие заниматься возвращением картин их владельцам.

Что за жизнь без телевидения...

Жители ФРГ уже не мыслят своей жизни без телевидения. Как показал опрос "Эмнида", 61 процент немцев определяет распорядок дня, исходя из программы телепередач. Для 39 процентов жизнь без телевидения, какой она была 40—50 лет назад, кажется совершенно пустой и скучной. Для 31 процента телевизор — главный источник душевного равновесия и спокойствия, но лишь 5 процентов считают свою зависимость от него болезненной.

Гитлер уступил место Гутенбергу

Первопечатник Иоганн Гутенберг признан "человеком второго тысячелетия. За ним следуют Колумб, Мартин Лютер, Галилей, Шекспир, Ньютон, Дарвин, Фома Аквинский, Леонардо да Винчи, Бетховен. Главным злодеем (он занял 20-е место) признан Гитлер.

Потери "Люфтганзы" из-за войны в Югославии

Как сообщает журнал "Шпигель", из-за опозданий самолетов и откладывания рейсов, обусловленных войной в Югославии, "Люфтганза" теряет около 10 миллионов DM в день. Из-за частых взлетов и посадок заправочных самолетов НАТО во Франкфурте-на-Майне только 70 процентов рейсов проходят по расписанию. Шеф "Люфтганзы" Вебер возмущен тем, что франкфуртский аэропорт стал практически военным, а с гражданской авиацией там никто не считается.

ФРГ прощает долги Боснии и Герцеговине

Германия освободила Боснию и Герцеговину от выплаты долгов в размере 260 миллионов DM. К этому решению привели длительные переговоры в Министерстве финансов ФРГ.

Загсы против нелепых имен

Немцы все чаще дают детям экзотические имена и ставят в трудное положение служащих загсов. Последние исходя обычно из интересов самого ребенка и поэтому отказались признавать множество нелепых имен — от "Пепси-колы" до "Шредера", хотя и признают имена литературных и киногероев вроде "Виннету".

Странная награда

"Убить тирана!" Известный политик Юрген Меллеманн неоднократно выступил с предложением покончить с кризисом в Косово, проведя террористический акт против Милошевича. Он считает, что достаточно объявить награду в 500 миллионов марок, и Слободана Милошевича не будет. Это, как подчеркнул Ю.Меллеманн, куда дешевле, чем ежедневные расходы на бомбардировки Югославии.

Леонид ЧЕРЕПОВИЦКИЙ, собственный корреспондент "Народной воли" в Федеративной Республике Германия.

Ці застанецца Украіна ў Савеце Еўропы?

Пасля далучэння Расіі да Савета Еўропы ў лютым 1996 года колькасць сяброў гэтай арганізацыі дасягнула лічбы 40 і заставалася такім больш за тры гады. Але ж на вясенняй сесіі Парламенцкай асамблеі ў Савет уступіла Грузія ў якасці 41 сябра гэтай паважанай і ўплывовай не толькі ў Еўропе, але і ва ўсім свеце арганізацыі. Тым не менш на наступнай сесіі Асамблеі Савета Еўропы можа здарыцца і так, што колькасць краін-удзельніц зноў стане 40, бо Украіне вельмі канкрэтна пагражае выключэнне з Савета Еўропы.

Менавіта аб гэтым выказаўся Назіральны камітэт Парламенцкай асамблеі 20 мая, канстатуючы, што "Украіна не ажыццявіла істотнага прагрэсу, які ад яе быў нядаўна патрабаваны ў выкананні прынятых у момант далучэння ў 1995 годзе абавязкаў". Назіральны камітэт адзначыў, што ўкраінскія органы ўлады, у тым ліку і ўкраінскі парламент, "нясуць вялізную долю адказнасці за невыконванне абавязкаў, якія датычацца судовых рэформ і адмены смяротнай кары". На падставе гэтага Назіральны камітэт і выказаўся за ануляванне паўнамоцтваў украінскай дэлегацыі ў Парламенцкай асамблеі.

Нельга казаць, што рашэнне Назіральнага камітэта для нашай паўднёвай суседкі было нечаканым. Яшчэ ў пачатку студзеня мінулага года Назіральны камітэт прыняў праект рэзалюцыі і рэкамендацыі, у якіх ён адзначыў усе недахопы Украіны і прапанаваў Парламенцкай асамблеі даць час да чэрвеня 1999 года на пераадоленне гэтых недахопаў. У выпадку адмовы з украінскага боку змяніць негатыўныя з'явы Назіральны камітэт прапанаваў у якасці санкцыі ануляванне паўнамоцтваў украінскай дэлегацыі і выключэнне Украіны з Савета Еўропы.

На зімовай сесіі Парламенцкая асамблея пагадзілася з высновамі Назіральнага камітэта і дала Украіне адтэрміноўку да летняй сесіі, запатрабаваўшы рэагаваць хутка і эфектыўна. Украіне ставілася ў віну адсутнасць падзелу ўлад на заканадаўчую, выканаўчую і судовую, невыконванне рашэнняў Канстытуцыйнага і Вярхоўнага суда, запаволенасць рэформаў. Указвалася на недахопы ў мясцовым самакіраванні, прынамсі адсутнасць Канстытуцыі аўтаномнай рэспублікі Крым, а таксама на тое, што крымскія татары не маюць права голасу на прэзідэнцкіх выбарах у кастрычніку 1999 года.

Парламенцкая асамблея запатрабавала ад дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі даваць незалежнае і нейтральнае асвятленне падзей, а што да судовага пераследу апазіцыйнай прэсы, то ён павінен адбывацца толькі з бездакорным выкананнем працэсуальнай працэдуры.

Найбольшыя прэтэнзіі да Украіны былі выказаны ў сувязі з ужываннем смяротнай кары, якую краіны — удзельніцы Савета Еўропы павінны забараніць альбо накласці на яе мараторый да поўнай забароны. Пры далучэнні да Савета Еўропы Украіна ўзяла абавязак не ўжываць смяротную кару, але ўжо ў першыя паўтара года пасля далучэння на Украіне было выканана 212 смяротных прысудаў. Таму Парламенцкая асамблея і яе былы старшыня спадарыня Лені Фішар не раз выказвалі заклапочанасць і нават абурэнне з гэтай прычыны. У снежні 1999 года Парламенцкая асамблея запатрабавала ад Украіны неадкладнай ратыфікацыі пратакола №6 Еўрапейскай канвенцыі па правах чалавека, які ўводзіць поўную забарону на смяротную кару.

Такім чынам, Украіне быў дадзены выпрабавальны тэрмін у шэсць месяцаў, якім яна па сутнасці не скарысталася, а таму на летнюю сесію Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы і выносіцца пытанне аб ануляванні яе паўнамоцтваў і выключэнні з Савета Еўропы. Якімі будуць аргументы ўкраінскай дэлегацыі — пакажа летняя сесія, а пакуль што застаецца вельмі рэальная пагроза таго, што колькасць сяброў Савета Еўропы зноў вернецца да лічбы 40.

Максім ПЯТРОЎСКІ.
Страсбург.

Знакомьтесь!

Мари-Клод Пьетрагалла — новая звезда на небосводе Марселя

Знаменитая балерина парижской Опера Мари-Клод Пьетрагалла покинула в полном расцвете сил сцену дворца Гарнье. Отныне она руководит Национальным балетом и Институтом танца в Марселе. Второго января 1999 года восторженная аудитория приветствовала ее в последний раз десятиминутными овациями и дождем из красных конфетти. Прославленная танцовщица, которую балетные поклонники ласково прозвали "Пьетра", дала свое последнее представление.

Не случайно для своего последнего выступления корсиканка с темными волосами и жгучими глазами выбрала балет в постановке Рудольфа Нуреева и хореографии Петипа "Дон Кихот", в котором она исполняла роль Китри. Мари-Клод Пьетрагалла поступила в балетную школу Опера в 1973 году, когда ей было девять с половиной лет. А в 1979, когда ей исполнилось шестнадцать, ее приняли в прославленный парижский театр. Ее стали по праву называть звездой 22 декабря 1990 года после того, как она впервые станцевала Китри на этой сцене.

Эту головокружительную карьеру сама балерина называет "нетипичной". Несмотря на терпение и упорство, исключительный талант и красоту, энергию и темперамент, путь балерины к славе был нелегким. Директор балета Опера Рудольф Нуреев упрекал ее в том, что она не классическая балерина в полном смысле этого слова. Ее больше привлекал современный балет. Из-за этого несколько лет она провела в "чистилище". И лишь на одиннадцатом году работы в балете Опера она получила право называться "звездой". Это почетное звание присудил ей Патрик Дюпон, сменивший Нуреева на посту главного балетмейстера.

Одним из главных событий в жизни балерины стала встреча в балетной школе с американкой Каролиной Карлсон, которая была "звездой-хореографом" Опера с 1975 года по 1980 год и возглавляла там творческую лабораторию. Позднее Каролина создаст для Пьетрагалла несколько балетов, в том числе сольный балет, длившийся почти час, который "Пьетра" считала "поворотным пунктом" своей карьеры. Под влиянием К.Карлсон молодая балерина начинает заниматься пантомимой и работать над мимикой лица.

В 1994 году Пьетрагалла совместно с десятком других танцовщиков Опера создает ансамбль "Солисты Парижа" и открывает собственную киностудию, чтобы снимать свои балеты, а также помогать молодым хореографам.

С 1998 года балерина работает как балетмейстер. Ее первый триумф — балет "Корсика", с которым она выступила в 1996 году в Японии и в 1997 году на Корсике, где он имел бешеный успех. Мари-Клод родилась в Париже в семье корсиканцев. При создании балета ей очень помогли детские воспоминания о чудесных каникулах, проведенных на Корсике, которые были для нее настоящей отдушиной после тяжелых месяцев занятий в балетной школе.

"Пьетра" хорошо известна в мире моды. Для Фестиваля моды, проходившего в знаменитом парижском магазине "Галери Лафайэт" в течение трех недель, Мари-Клод подготовила "живые картины", которые разыгрывали манекены-танцоры на площадке 1500 кв.м. Молодой балетмейстер прекрасно справилась с задачей представить публике творения самых знаменитых кутюрье мира. "Балет пока еще недостаточно популярен, — подчеркивает она. — И чтобы выйти за свои рамки, он должен идти навстречу публике".

В тридцать пять лет "Пьетра" могла бы еще танцевать на подмостках парижской Опера. Балерины уходят здесь на пенсию в сорок лет. Но она предпочла целиком посвятить себя хореографии. Министерство культуры предложило ей возглавить балетную труппу Марселя, и она выполняет функции директора этого коллектива. Она мечтает перебросить мостик "между классическим, неоклассическим и современным балетом". Для этого в программе каждого сезона обязательно должен быть классический балет, две программы, состоящие целиком из произведений современной хореографии, и балеты в исполнении приглашенной на гастроли труппы. В числе ожидаемых почетных гостей — Каролин Карлсон, получившая в 1998 году главную премию парижской Мэрии.

Мари-Клод Пьетрагалла сменила на своем посту хореографа Ролана Пети, который руководил работой труппы в течение двадцати пяти лет. В прошлом они неоднократно работали вместе. Любители балета до сих пор с восторгом вспоминают блистательную Кармен из балета Ролана Пети. Затем последуют другие балеты: "Юнона и смерть" по мотивам Кокто, "Собор Парижской богоматери", "Коппелия", "Картинки с ярмарки".

Однако самому Ролану Пети не очень хотелось видеть на своем месте блистательную балерину. И он предложил другую кандидатуру. Когда же окончательный выбор пал на "Пьетру", он пришел в ярость и снял из репертуара все свои балеты. Мари-Клод стоически восприняла этот жест. Она прекрасно поняла "желание Ролана Пети увести с собой своего ребенка..."

К своему первому сезону, который открылся в декабре прошлого года, театр подготовил две программы современного балета (среди них — "Корсика"), объединенных в цикл "Следы XX века". За два месяца труппа должна была подготовить семь балетов из восьми. "Это огромная работа!" — признает она. Новый сезон открылся балетом "Ромео и Джульетта" Прокофьева в новой постановке голландского хореографа Руди ван Дантзига. В нем заняты 45 артистов труппы и одиннадцать учеников Высшей балетной школы. Мари-Клод Пьетрагалла не только танцует Джульетту, но и руководит работой труппы, которую она считает "своей второй семьей".

Клодин КАНЕТТИ.
(Материал подготовлен при содействии Посольства Франции в Беларуси.)

Интервью — это "подрывная деятельность"?

Военные власти Сербии отдали приказ об аресте мэра города Чачак Велимира Илича, который обвинен в "подрыве обороноспособности государства" и "предательстве". В качестве одного из свидетельств "подрывной деятельности" Илича власти приводят интервью, которое он дал радиостанции "Свобода/Свободная Европа". В нем мэр Чачака, в частности, отметил, что многие объекты, по которым наносит удары авиация НАТО и которые югославская сторона называет гражданскими, на самом деле имеют военное предназначение. В настоящее время Велимир Илич скрывается от преследования военных властей.

Талибан обвиняется в массовых убийствах

Правозащитная организация "Международная амнистия" обвинила афганское движение Талибан в массовых убийствах мирных жителей города Бамиан после его захвата в мае этого года. По данным "Международной амнистии", число жертв исчисляется сотнями, среди них — женщины и дети. Правозащитная организация заявила также, что располагает сведениями о жестокостях по отношению к мирному населению со стороны войск противостоящей талибам коалиции, которая в течение трех недель контролировала Бамиан.

Что ждет Пиночета?

Верховный суд Великобритании отклонил сегодня апелляцию адвокатов генерала Аугусто Пиночета, пытавшихся оспорить решение о выдаче бывшего чилийского диктатора властям Испании. Согласно решению суда, процесс передачи Пиночета Испании будет продолжен. Первые судебные слушания в рамках этого процесса назначены на 4 июня. Пиночет по-прежнему находится в Лондоне под домашним арестом.

Споры вокруг Змеиного

На украинско-румынских переговорах по улаживанию территориального спора не достигнуто принципиальных сдвигов. Об этом заявил в Киеве президент Украины Леонид Кучма по завершении переговоров с президентом Румынии Эмилем Константинеску. Румынский президент считает, однако, что в вопросе о демаркации границы удалось достичь определенного прогресса. Между Украиной и Румынией существуют разногласия в вопросе демаркации континентального шельфа в районе острова Змеиный — вблизи Черного моря. В этом районе имеются значительные залежи нефти и газа.

Европарламент

Как стать хорошим депутатом?

Работать в Европейском парламенте не так-то просто. Депутат с 1994 года Алин Пайе вспоминает о том, какими трудными были для нее первые два месяца, и о "страхе", который внушил ей этот институт. Сегодня она чувствует себя увереннее. Имя Алин Пайе — в списке кандидатов на депутатские места в Европарламент, выборы в который состоятся 13 июня 1999 года.

"После выборов в 1994 году я провела два месяца за чтением книг о Европейском Союзе". Алин Пайе старательно готовилась стать депутатом. Надо сказать, что еще до выборов она уже располагала солидным научным багажом. Алин Пайе — журналистка, и ей часто приходилось работать по европейской тематике. Несмотря на богатый опыт общения с аудиторией, ей было страшно при одной мысли о том, что придется выступать перед депутатами. "Страх быстро прошел. Включившись в работу, я быстро поняла механизм работы Европейского парламента. Уже через год я почувствовала себя на своем месте, и ко мне начали обращаться за советами".

Депутат не должен быть специалистом во всех вопросах. Он должен решить, в составе какой комиссии он желал бы работать. А дальше этот вопрос рассматривается в политических группах. Каждая группа располагает ограниченным количеством мест в комиссиях, и поэтому депутат должен четко обосновать свой выбор, доказав, что его присутствие в комиссии незаменимо. "Я хотела заседать в Комиссии по культурным вопросам и в Комиссии по публичным правам. В первую комиссию меня приняли сразу же. Зато место во второй мне пришлось дожидаться более двух лет".

Когда депутат попадает в состав комиссии, начинаются переговоры о том, какой отчет он должен подготовить. Согласно закону Донта решение принимается в зависимости от удельного веса политической группы. Каждая группа получает определенное количество очков, и на основе этого выбирается докладчик. Учитываются также отклики в печати. "Выбор докладчика похож на аукцион. Мне повезло, я получила право готовить доклад о правах человека в ЕС. К тому времени я уже провела большую подготовительную работу в этой области. Вот почему координаторы крупнейших политических партий согласились поручить мне подготовку этого доклада".

За доклад Алин Пайе проголосовали 260 депутатов, против — 188 и 32 воздержавшихся. Тем самым Европарламент еще раз подтвердил необходимость соблюдения прав человека во всех государствах — членах ЕС. Таким образом, работа, проделанная Алин Пайе, получила широкую поддержку депутатов. Со дня принятия доклада прошел год, однако он не утратил своего значения: "Представители ООН, занимающиеся экономическими и социальными правами, попросили меня проконсультировать их, меня принял Верховный комиссар по беженцам, и я буду выступать перед Консультативной комиссией по правам человека". Алин Пайе также продолжает принимать участие во всех рабочих заседаниях Парламента.

Насыщенный график работы

"Неделю в месяц я провожу в Страсбурге и три недели в Брюсселе". По такому графику трудятся депутаты Европейского парламента. В Страсбурге собираются все депутаты и работники парламента. Это пленарная неделя. Она начинается в понедельник в пять часов и заканчивается в пятницу в полдень. Рабочий день начинается в восемь тридцать. В парламенте имеют место ночные сессии, которые порой длятся до полуночи. В четверг на заседаниях рассматриваются срочные вопросы, касающиеся стихийных бедствий, терактов, несчастных случаев, происшедших за месяц за пределами ЕС.

Затем следуют три недели в Брюсселе, во время которых проходят малые сессии и заседания комиссий. Законодательная деятельность депутатов ведется в основном во время заседаний парламента и комиссий. Однако некоторые вопросы могут рассматриваться в кулуарах. Владение несколькими иностранными языками помогает во время переговоров. Алин Пайе прекрасно владеет испанским, итальянским и португальским языками и может "объясниться" по-английски.

"Мне крупно повезло. Чтобы улучшить английский, меня отправили на неделю в Лондон". Большинство депутатов Европарламента говорит по-французски.

Немного свободного времени, которое остается у Алин Пайе, она проводит с семьей и друзьями. "Я не могу жить без театра, кино, музыки. Я обожаю фестивали, куда хожу вместе с семьей и друзьями".

Имя Алин Пайе находится в списке будущих кандидатов на европейских выборах. Но она готова к тому, что ее могут и не переизбрать. Она со страхом думает об этом. Во-первых, потому что она чувствует себя полезной. А во-вторых, если по истечении шести месяцев она не найдет работы, то будет получать RMI (гарантированное законом минимальное пособие для лиц, не имеющих средств к существованию). Вот почему, если ее переизберут, Алин решила посвятить себя теме, которая особенно ей близка — статусу депутата.

Стефани РУЖЕ.
(Материал подготовлен при содействии Посольства Франции в Беларуси.)

22 мая "Народная воля" надрукавала зварот Нацыянальнага грамадскага арганізацыйнага камітэта "Беларусь — 2000 гадоў". У наступных нумарах чытачы пазнаёміліся са "Словам да беларускага народа".

Сёння мы публікуем яшчэ адзін важны дакумент Нацыянальнага грамадскага камітэта — праграму "Беларусь — 2000 гадоў".

НАЦЫЯНАЛЬНЫ ГРАМАДСКІ АРГАНІЗАЦЫЙНЫ КАМІТЭТ

ПРАГРАМА "БЕЛАРУСЬ — 2000 ГАДОЎ"

I. Асноўныя мэты і задачы праграмы:

1. Мэты праграмы:

1.1. Падсумаванне і асэнсаванне гістарычнага шляху беларускай нацыі і дзяржаўнасці.

1.2. Умацаванне беларускай дзяржаўнасці, аднаўленне годнай прысутнасці ў сусветнай супольнасці старажытнай еўрапейскай беларускай нацыі і дзяржавы.

2. Задачы праграмы:

2.1. Ушанаванне выдатных гістарычных асобаў, значных падзеяў нашай шматвяковай гісторыі.

2.2. Папулярызацыя сярод насельніцтва нашай краіны ведаў аб гістарычным мінулым беларускага народа: знакамітых дзеячах культуры і гісторыі краіны, адметных падзеях мінуўшчыны.

2.3. Выхаванне нацыянальнай годнасці і пачуцця любові да Радзімы ў дзяцей і моладзі на лепшых прыкладах нашай гісторыі і запаветах нашых продкаў.

II. Слова да беларускага народа Нацыянальнага грамадскага арганізацыйнага камітэта

"ГІСТАРЫЧНЫ ШЛЯХ БЕЛАРУСКАЙ НАЦЫІ І ДЗЯРЖАЎНАСЦІ"

Падрыхтоўка зварота да беларускага народа і сусветнай супольнасці з кароткім гістарычным аглядам і падсумаваннем здабыткаў беларускай нацыі, дзяржаўнасці і культуры ў сувязі з надыходам трэцяга тысячагоддзя.

III. Асноўныя праекты праграмы "БЕЛАРУСЬ — 2000 ГАДОЎ"

1. "Вытокі беларускай нацыі"

Правядзенне навуковых даследаванняў і пошукавай працы ў распрацоўцы гістарычнай канцэпцыі з'яўлення старажытных славянскіх плямёнаў на тэрыторыі сучаснай Беларусі пачынаючы з II—III тыс. да н.э. і фармавання ў I—II тыс. н.э. беларускага этнасу.

Падрыхтоўка і выданне гістарычнай кнігі "Вытокі беларускай нацыі".

2. "Тысячагоддзе беларускай дзяржаўнасці"

Правядзенне навуковых даследаванняў па праблемах гістарычнага развіцця беларускай дзяржавы з улікам геапалітычных стасункаў у розныя часы гістарычнай эпохі.

Падрыхтоўка і выданне на падставе праведзеных даследаванняў "Гісторыі беларускай дзяржаўнасці" з атласам-картай тэрыторый, якія ў розныя часы ўваходзілі ў беларускую дзяржаву.

Падрыхтоўка і выпуск "Гісторыі беларускай дзяржаўнасці" на кампакт-дыску.

3. "Мова нацыі"

Правядзенне навуковых даследаванняў па гісторыі фарміравання і развіцця беларускай мовы.

Падрыхтоўка і выданне атласаўальбомаў беларускіх гаворак у розныя перыяды развіцця беларускай нацыі.

Завяршэнне факсімільнага выдання першай беларускай газеты "Наша ніва".

4. "Старажытныя нацыянальныя сімвалы"

Правядзенне навуковых даследаванняў па гісторыі ўзнікнення і фарміравання старажытных нацыянальных сімвалаў беларускай нацыі.

Правядзенне навуковых даследаванняў па гісторыі ўзнікнення і развіцця старажытнай геральдыкі беларускай нацыі, старажытнага герба "Пагоня".

Выданне мастацкага альбома старажытнай беларускай геральдыкі, з гістарычнымі даследаваннямі, прысвечанымі гербу "Пагоня" і нацыянальнаму сцягу.

5. "Вялікакняскі радавод"

Правядзенне навуковых даследаванняў, пошукавай працы і распрацоўка вялікакняскага радавода старажытных беларускіх князёў і каралёў.

Падрыхтоўка і выданне на падставе праведзеных даследаванняў "Гісторыі вялікакняскага радавода" з выявамі генеалагічнага дрэва вялікакняскіх родаў.

6. "Асобы і падзеі"

Правядзенне навуковых даследаванняў, прысвечаных выдатным асобам і падзеям кожнага стагоддзя беларускай гісторыі.

Стварэнне на падставе праведзеных даследаванняў серыі дакументальных і мастацкіх фільмаў аб знакамітых асобах беларускай гісторыі.

Стварэнне на падставе праведзеных даследаванняў серыі дакументальных і мастацкіх фільмаў аб адметных падзеях беларускай мінуўшчыны.

7. "Беларуская шляхта"

Правядзенне навуковых даследаванняў гісторыі ўзнікнення, дзейнасці і ролі беларускай шляхты ў развіцці беларускай нацыі і дзяржаўнасці.

Падрыхтоўка і выданне гістарычнай кнігі-альбома "Беларуская шляхта" з радаводамі і гербамі шляхецкіх родаў.

8. "Архітэктурная спадчына"

Правядзенне навуковых даследаванняў і выданне на іх падставе альбома з картай архітэктурных помнікаў Беларусі.

Распрацоўка праектаў і правядзенне рэстаўрацыі і аднаўлення найбольш значных помнікаў архітэктуры ў гісторыі Беларусі.

9. "Замкі Беларусі"

Навукова-гістарычная распрацоўка і выданне карты "Беларусь — краіна замкаў".

Падрыхтоўка і выданне кнігі-альбома "Замкі Беларусі".

Падрыхтоўка і выданне серыі дзіцячых кніг-канструктараў "Замкі Беларусі".

Правядзенне дзіцячага конкурсу "Замкі Беларусі".

Арганізацыя турыстычнай паездкі пераможцаў дзіцячага конкурсу "Замкі Беларусі" па гістарычных мясцінах Беларусі.

Напісанне сцэнарыяў і здымкі навукова-папулярных фільмаў "Беларусь — краіна замкаў".

10. "Гістарычны шлях Беларусі"

Падрыхтоўка і выданне аўтарскай канцэптуальнай шматтомнай гісторыі Беларусі.

Падрыхтаванне і выданне каментаванай хронікі "Гісторыя Беларусі".

Выданне кнігі "Дзесяць вякоў беларускай гісторыі. Падзеі. Факты. Ілюстрацыі".

Выданне серыі кніг "Жыццё знакамітых людзей Беларусі".

Выданне энцыклапедычнага даведніка аб знакамітых асобах Беларусі.

Выданне зборнікаў выбраных гістарычных твораў сучасных беларускіх пісьменнікаў.

Перавыданне кнігі У.Арлова "Адкуль наш род" (апавяданне па гісторыі Беларусі для малодшых школьнікаў).

Падрыхтоўка і выданне буклетаў, паштовак, альбомаў.

11. "Вайсковая слава Беларусі"

Правядзенне навуковых даследаванняў па гісторыі ваярскай справы на Беларусі, пра знакамітыя вайсковыя перамогі, пра беларускіх рыцараў і ваяроў.

Падрыхтоўка і выданне гістарычнай кнігі "Вайсковая слава Беларусі".

Выданне кнігі-альбома па гісторыі вайсковага адзення.

Выданне кнігі-альбома "Беларускае рыцарства".

12. "Мемарыяльная Беларусь"

Навуковая распрацоўка і выданне ўсебеларускай мемарыяльнай ушанавальнай карты-каталога (у тым ліку асобна для г.Мінска) выдатных падзей і знакамітых асобаў беларускай гісторыі, якія павінны быць адзначаны помнікамі, ці мемарыяльнымі знакамі.

Правядзенне конкурсаў, распрацоўка праектаў і ўстаноўка помнікаў, памятных знакаў, мемарыяльных дошак згодна з распрацаванай ушанавальнай картай-каталогам.

13. "Экалогія Беларусі і Чарнобыль"

Правядзенне навуковых даследаванняў у галіне экалогіі Беларусі, стану здароўя насельніцтва, перспектываў фізічнага выжывання беларускай нацыі пасля чарнобыльскай катастрофы.

Падрыхтоўка і выданне навуковага даведніка на падставе праведзеных даследаванняў аб сучасным стане экалагічнага асяроддзя Беларусі і здароўі беларускай нацыі.

Выданне новых картаў радыяцыйнага забруджвання тэрыторыі Беларусі пасля чарнобыльскай катастрофы.

14. "Насельніцтва Беларусі: мінулае і сучаснасць"

Правядзенне навуковых даследаванняў пра дынаміцы развіцця насельніцтва Беларусі ў залежнасці ад палітычных, эканамічных, экалагічных фактараў са старажытных часоў.

15. "Вяртанне духоўных і гістарычных рэліквій"

Правядзенне пошукавай працы, распрацоўка і выданне навуковага каталога з пералікам духоўных і гістарычных рэліквій і каштоўнасцяў беларускага народа, якія былі знішчаныя, альбо знаходзяцца ў музеях і калекцыях іншых краінаў.

Правядзенне адпаведнай працы (перамоваў з дзяржаўнымі, навуковымі і грамадскімі арганізацыямі іншых краін) па вяртанні духоўных і гістарычных каштоўнасцяў на Радзіму.

Рэканструкцыя страчаных гістарычных помнікаў.

Капіраванне пісьмовых помнікаў, арыгіналы якіх знаходзяцца па-за межамі Беларусі: Літоўская метрыка і іншыя.

16. "Нацыянальна-вызвольны рух"

Падрыхтоўка навуковых даследаванняў па гісторыі беларускага нацыянальна-вызвольнага руху.

Падрыхтоўка і выданне серыі біяграфій дзеячаў беларускага нацыянальна-вызвольнага руху.

Выданне кнігі-альбома з партрэтамі і кароткімі біяграфіямі дзеячаў беларускага нацыянальна-вызвольнага руху.

17. "Сімвал дзяржаўнасці"

Правядзенне конкурса на лепшы помнік — сімвал беларускай дзяржаўнасці — Збройны рыцар на кані.

Распрацоўка праекта і ўстаноўка помніка ў г.Мінску на адной з цэнтральных плошчаў сталіцы.

18. "Беларуская дыяспара"

Правядзенне навуковых даследаванняў па гісторыі палітычнай і эканамічнай эміграцыі беларусаў у розныя краіны свету.

Вывучэнне дзейнасці беларускіх асяродкаў у замежжы, падрыхтоўка і выданне навукова-папулярнай кнігі "Беларуская дыяспара".

19. "Беларуская тапаніміка"

Правядзенне навуковых даследаванняў аб гісторыі ўзнікнення і развіцці старажытнай беларускай тапанімікі.

Падрыхтоўка і выданне кнігі-альбома "Беларуская тапаніміка".

Вяртанне гістарычных назваў і наданне вуліцам і праспектам імён знакамітых дзеячаў беларускай гісторыі.

20. "Музейныя комплексы"

Наданне агульнадзяржаўнага статуса Музею старажытнай беларускай культуры Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору Нацыянальнай акадэміі навук.

Аднаўленне Віленскага беларускага музея імя Івана Луцкевіча.

21. "Навукова-тэхнічныя дасягненні"

Правядзенне навуковых даследаванняў аб укладзе беларускіх навукоўцаў і інжынераў у сусветную і айчынную навуку.

Падрыхтоўка і выданне кнігі-даведніка аб навукова-тэхнічных дасягненнях беларускай нацыі, аб знакамітых беларускіх навукоўцах і інжынерах.

22. "Беларускі спорт"

Выданне кнігі-даведніка "Спартыўная слава Беларусі".

Выданне паштовак, марак з выявамі славутых беларускіх спартсменаў — чэмпіёнаў Алімпійскіх гульняў, пераможцаў сусветных і еўрапейскіх чэмпіянатаў.

23. "Эканоміка: гісторыя, сучаснасць, перспектывы"

Правядзенне навуковых даследаванняў аб гісторыі ўзнікнення і развіцці эканамічных стасункаў на тэрыторыі сучаснай Беларусі.

Правядзенне навуковых даследаванняў і аналізу сучаснага стану эканомікі Беларусі, перспектываў яе развіцця з улікам геаграфічнага становішча і валодання ўласнымі прыроднымі рэсурсамі, месца Беларусі ў сусветным падзеле працы.

Выданне навукова-публіцыстычнага выдання "Эканоміка Беларусі: гісторыя і перспектывы".

Падрыхтоўка навукова-папулярных кніг "Беларускія фальваркі", "Беларускія кірмашы".

24. "Беларусь у III тысячагоддзі"

Публікацыя ў друку шэрагу артыкулаў з выкладаннем розных поглядаў, прагнозаў і меркаванняў аб будучым нашай краіны ў III тысячагоддзі.

25. "2000-годдзе хрысціянства"

Правядзенне конкурсу на праект храма Усіх Святых Зямлі Беларускай у г.Мінску.

Распрацоўка праекта і пабудова храма Усіх Святых Зямлі Беларускай у г.Мінску.

26. "Гісторыя і культура нацыянальных меншасцяў у Беларусі"

Правядзенне навуковых даследаванняў аб гісторыі нацыянальных меншасцяў на Беларусі і развіцці іх культур са старажытных часоў, укладзе прадстаўнікоў нацыянальных меншасцяў у развіццё беларускай навукі и культуры.

Падрыхтоўка і выданне навукова-папулярнай кнігі "Гісторыя і культура нацыянальных меншасцяў на Беларусі".

27. "Памятнае выданне: "Беларусь — 2000 гадоў"

Падрыхтоўка і выданне памятнай гістарычнай кнігі "Беларусь — 2000 гадоў", прысвечанай гістарычнаму шляху беларускай нацыі і дзяржаўнасці, выдатным гістарычным асобам і значным падзеям беларускай гісторыі.

V. Асноўныя мерапрыемствы праграмы "БЕЛАРУСЬ — 2000 ГАДОЎ"

1. Правядзенне грамадскімі арганізацыямі, дзеячамі навукі і культуры асветна-прапагандысцкіх мерапрыемстваў па гістарычнай і палітычнай тэматыцы ў школах, вышэйшых навучальных і культурна-асветных установах, а таксама ў сродках масавай інфармацыі.

2. Падрыхтоўка і публікацыя серыі навукова-гістарычных і публіцыстычных артыкулаў па тэме "Беларусь — 2000 гадоў", стварэнне супольна з рэдакцыямі вядучых беларускіх газет і журналаў спецыяльнай рубрыкі: "Беларусь — 2000 гадоў".

3. Правядзенне конкурсаў сярод школьнікаў і студэнтаў на лепшы літаратурны твор, лепшы малюнак, прысвечаны гісторыі Беларусі.

4. Арганізацыя правядзення школьных урокаў у навучальных установах па тэматыцы "Беларусь — 2000 гадоў".

5. Правядзенне ўсебеларускага конкурсу як на Беларусі, так і ў асяродках беларускай дыяспары на лепшы мастацкі твор, прысвечаны гістарычнаму шляху беларускай нацыі і дзяржаўнасці (у намінацыі: літаратура, выяўленчае мастацтва, музыка, кіно, скульптура).

6. Правядзенне конкурсу сярод кінааматараў на лепшы дакументальны фільм, прысвечаны сучаснай Беларусі (яе маляўнічай прыродзе, гісторыі края і інш.).

7. Арганізацыя спецыяльных турыстычных паездак па гістарычных мясцінах Беларусі для пераможцаў конкурсаў, арганізаваных нацыянальным грамадскім камітэтам, а таксама для гасцей урачыстага форума "Беларусь на мяжы тысячагоддзяў".

8. Арганізацыя паказу сумесна з тэатральнымі калектывамі шэрагу спектакляў па тэматыцы "Гісторыя Беларусі".

9. Правядзенне напрыканцы 1999 г. навукова-практычнай канферэнцыі "Гістарычны шлях беларускай нацыі і дзяржаўнасці".

10. Правядзенне на пачатку 2000 г. навукова-практычнай канферэнцыі "Беларусь на скрыжаванні тысячагоддзяў".

11. Арганізацыя і правядзенне ў 2000 г. як на Беларусі, так і ў асяродках беларускай дыяспары ўсебеларускай акцыі па ўсталяванні памятных знакаў на месцах, дзе павінны быць устаноўлены помнікі, мемарыяльныя дошкі выдатным падзеям і знакамітым асобам беларускай гісторыі згодна з навукова распрацаванай мемарыяльнай ушанавальнай картай-каталогам.

12. Распрацоўка сімволікі праграмы "Беларусь — 2000 гадоў", выданне адпаведных паштовак, марак і буклетаў.

13. Падрыхтоўка і выданне Памятнага каляндара на 2000 год "Беларусь — 2000 гадоў".

14. Падрыхтоўка мастацкай выставы па гістарычнай тэматыцы да ўрачыстага форуму "Беларусь на мяжы тысячагоддзяў".

15. Падрыхтоўка дакументальнай выставы да ўрачыстага форуму "Беларусь на мяжы тысячагоддзяў".

16. Падрыхтоўка і правядзенне летам 2000 г. урачыстага Усебеларускага форуму "Беларусь на мяжы тысячагоддзяў".

17. Падрыхтоўка ганаровых грамадскіх узнагародаў выдатным беларускім дзеячам, якія ўнеслі значны ўклад у галінах эканомікі, навукі, культуры, тэхнікі, медыцыны, спорту і іншых, а таксама спрыяльнікам і спонсарам праграмы "Беларусь — 2000 гадоў" і іх ушанаванне на ўрачыстым форуме "Беларусь на мяжы тысячагоддзяў".

18. Арганізацыя і правядзенне ў Беларусі і ў замежных беларускіх асяродках 1 лістапада 2000 г., на Дзяды, Усебеларускага дня памяці.

Ад рэдакцыі

Друкуючы 22 мая Зварот Нацыянальнага грамадскага арганізацыйнага камітэта "Беларусь — 2000 гадоў", мы далі нумар кантактнага тэлефона. Але за мінуўшыя дні ён змяніўся, і цяпер з аргкамітэтам можна звязацца па тэл.: 289-31-94, 220-93-51.

Чарговы фестываль мастацтваў "Славянскі базар у Віцебску" адбудзецца 19—25 ліпеня

Міжнародны фестываль мастацтваў "Славянскі базар у Віцебску" пройдзе сёлета 19—25 ліпеня. Пра асаблівасці яго праграмы ішла размова на прэс-канферэнцыі ў Нацыянальным прэс-цэнтры Беларусі. У параўнанні з мінулым годам будзе скарочана працягласць фестывалю — з дзесяці да шасці дзён. Хаця праграма, падкрэсліў сустаршыня аргкамітэта фестывалю віцэ-прэм'ер Беларусі Уладзімір Замяталін, будзе не менш насычанай. За час фестывалю пройдзе каля дзевяноста мерапрыемстваў, у якіх возьмуць удзел прыкладна чатыры тысячы артыстаў з трох дзесяткаў краін.

На гэты раз у фестываля, верагодна, не будзе генеральнага прадзюсера, бо Ігар Круты, які займаў гэтую пасаду летась, зараз "павінен выбіраць паміж надта шматлікіх творчых прапаноў". Старшынёй журы конкурсу маладых выканаўцаў стане прадстаўнік Украіны. Гэтая ганаровая пасада прапанавана спявачцы Сафіі Ратару. Магчыма, што да трох асноўных краін-заснавальніц фестывалю — Беларусі, Расіі і Украіны — далучыцца Югаславія, калі зможа пераадолець тэхнічныя складанасці дастаўкі на фестываль вялікай творчай дэлегацыі.

Крыніц фінансавых паступленняў чатыры: бюджэт выканкама Саюза Беларусі і Расіі, узносы краін-удзельніц за свае дэлегацыі, сродкі ўрада Беларусі і спонсараў, якім неабыякавыя славянская ідэя і славянская культура. Памер укладу выканкама Саюза Беларусі і Расіі — 95 мільёнаў расійскіх рублёў.

Марына КУНОЎСКАЯ.

Музычная грамадскасць Беларусі адзначыла 180-годдзе з дня нараджэння Станіслава Манюшкі

Музычная грамадскасць Беларусі адзначыла 180-годдзе з дня нараджэння Станіслава Манюшкі. Імя гэтага цудоўнага кампазітара аднолькава блізкае і дарагое як палякам, так і беларусам. Бо нарадзіўся ён у трыццаці кіламетрах ад Мінска, у невялікім спадчынным маёнтку Убель (зараз — Чэрвеньскі раён) і першапачатковую музычную адукацыю атрымаў у прыватнай школе мінскага музыканта і дырыжора Д.Сцефановіча. Тут жа, у Мінску, будучы класік польскай музыкі ў творчай садружнасці з беларускім пісьменнікам і драматургам В.Дуніным-Марцінкевічам стварыў свае першыя оперы і аперэты: "Рэкруцкі набор", "Сялянка", "Латарэя", "Цудоўная вада" і іншыя. Амаль усе яны ўпершыню былі пастаўлены на беларускай сцэне і прынеслі аўтару заслужаны поспех.

Манюшка пісаў не толькі оперы, кантаты, фартэпіянныя п'есы. Ён бліскуча валодаў і жанрам песеннай лірыкі, пакінуўшы нашчадкам больш за чатырыста розных вакальных твораў, створаных пераважна на тэксты сучасных яму паэтаў А.Міцкевіча, У.Сыракомлі, Я.Чачота, Ю.Крашэўскага і іншых.

Георгій ЗАГАРОДНІ.

Вторник, 1 июня

БТ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.15 Политические диалоги.
08.43 Приветственное слово министра образования Республики Беларусь В.И.Стражева к выпускникам школ по случаю окончания занятий.
08.53 Выпускной экзамен по белорусскому и русскому языкам за курс базовой школы.
09.00 Новости.
09.15 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
09.30 К Международному дню защиты детей. Ток-шоу "Это — ХХ1".
10.30 "Сегодня с вами..." Директор SOS-Детской деревни Валерий Михалевич.
11.00 Новости.
11.10 Новые имена.
11.20 Телесериал "Ветер в спину" (Канада). Заключительная серия.
12.05 Третий тайм.
12.35 "А музыка звучит..." Поет Валерий Леонтьев.
13.00 Новости.
13.15 Спортивный клуб "Силач".
13.55 Туробъектив. Путешествия, встречи, отдых.
14.15 Бездельник.
14.45 Д/ф "Белорусские каприччиос" ("Белвидеоцентр").
15.00 Новости.
15.15 Сериал для детей "Боишься ли ты темноты?" (Канада).
15.40 Мультфильмы.
16.05 Мультипликационный фильм по рукописям и рисункам А.С.Пушкина "И с вами снова я".
16.35 Телеочерк "Мелодии старинных парков".
17.00 Новости (с сурдопереводом).
17.10 Уроки Н.Новожиловой.
17.35 Гости в дом. К Международному дню защиты детей.
18.05 Телесериал "Ветер в спину" (Канада). Заключительная серия.
18.50 Новые имена.
19.00 Новости.
19.15 "Алло, "Событие". Прямая линия.
19.55 Международные спортивные новости.
20.15 Добрый вечер, Беларусь!
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 Х/ф "Маленькие трагедии" ("Мосфильм"). 2-я с.
23.15 Криминальная хроника.
23.20 Белорусский хит-парад.
23.25 Музыкальный салон с Элеонорой Езерской. К 200-летию А.С.Пушкина. "Души прекрасные порывы".
23.55 Новости.
00.05 Музыкальный салон с Элеонорой Езерской (продолжение).
00.35 Футбол. Чемпионат Беларуси. БАТЭ (Борисов) — "Белшина" (Бобруйск). 2-й тайм.

ОРТ

08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
08.15 Сериал "Во имя любви".
09.15 "Взгляд".
10.00 Мультфильм "Возвращение блудного попугая-2."
10.15 "Смехопанорама" Евгения Петросяна.
10.50 Домашняя библиотека.
11.15 Программа "Вместе".
14.15 Сериал "Гарри — снежный человек".
14.45 Счастливый случай.
15.30 ...До шестнадцати и старше.
16.00 Сериал "Во имя любви".
17.15 Угадай мелодию.
17.45 Здесь и сейчас.
18.05 Тема.
18.45 Сериал "Русский транзит".
19.45 "Спокойной ночи, малыши!"
20.00 Время.
20.45 Комедия "Ты — мне, я — тебе".
22.20 Однако.
22.35 "Девушка и дракон". Концертная программа Г.Сукачева.
23.30 Открытый чемпионат Франции по теннису.

РТР

06.00 Доброе утро, Россия!
06.20 У всех на устах.
06.35 Дорога без опасности.
06.45 "Программа передач".
08.15 Дежурная часть.
08.45 Товары — почтой.
09.10 Сериал "Миледи".
10.00, 16.00, 19.00, 23.30 Вести.
15.15 Музыка, музыка...
15.30 Сериал "Первые поцелуи".
16.30 "Башня".
17.00 Мультфильм "Заяц, который любил давать советы".
17.10 Гомеопатия и здоровье.
17.15 Фильм "Открытая книга".
18.30 Д/ф "Пушкин": взлет разрешен".
19.40 Подробности.
19.55 "Аншлаг" представляет.
20.30 Драма "Грачи".
22.10 Урмас Отт с...
23.15 Дежурная часть.
00.00 Чемпионат мира по водно-моторному спорту "Формула-1".
00.45 Магазин на диване.

КУЛЬТУРА

07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
07.25 Д/ф "Михаил Калатозов. Путь к себе".
08.15 Площадь искусств.
09.00 Х/ф "Большая любовь Бальзака". 2-я с.
09.50 Вижу цель!
10.15 "Один час с Леонидом Леоновым".
11.40 После новостей...
12.00 Боярский двор.
12.30 "Российский курьер".
13.10 Д/ф "Когда ребенок был ребенком".
13.45 "Пушкин и Глинка". Романсы.
14.15 "Повесть о жизни".
15.00, 17.30 Новости.
15.10 "Лукоморье".
15.30 "У.Шекспир".
16.20 "Воскресенье в провинции".
17.05 Поклонникам Терпсихоры.
17.15 Ортодокс.
17.40 "Ноу-хау".
17.55 А.С.Пушкин. "Скупой рыцарь".
18.20 Д/ф "Полет шмеля", "Такое короткое лето".
19.10 Чудо-сказка.
19.50 Мультфильм "История Власа, лентяя и лоботряса".
20.00 "Летите, голуби".
20.45 После новостей...
21.05 Х/ф "Большая любовь Бальзака". 2-я с.
22.00 "Версия 1999".
22.15 "Театр одного художника".
22.35 В.Спиваков. Посвящается учителю...

НТВ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00 Сегодня утром.
06.10, 07.15 Спорт.
06.20 Градусник.
06.25, 07.45 Сегоднячко.
06.35 Мультфильм.
06.45 Карданный вал.
06.50 Впрок.
07.25 Криминал.
07.35 Большие деньги.
08.10 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.15 Герой дня без галстука.
09.40 Криминал. "Чистосердечное признание".
10.05 Своя игра.
10.30 Дог-шоу "Я и моя собака".
11.30 "Старый телевизор" вспоминает: "Морской волк".
13.30 "Живой Пушкин". Ч. 1-я.
14.15 "Сегоднячко". Красная стрела.
15.30 Фильм "Дубровский". 2-я с.
16.40 Впрок.
16.55 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич".
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 Фильм "Самый человечный человек".
20.40 Куклы.
21.45 "Живой Пушкин". Ч. 2-я.
22.30 Сегоднячко.
23.10 Сегодня в полночь.
23.40 "Антропология".

TV-6

05.55 День за днем.
07.45, 17.20, 22.55 Дорожный патруль.
08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00 ТСН-6.
08.10 Те Кто.
08.25 "Бис".
08.50 Телемагазин "Формула здоровья".
09.00 Сериал "Династия II. Семья Колби".
10.10 Сериал "Солти".
11.45, 14.30 Телемагазин для минчан.
12.10, 15.35, 23.35 Благотворительный телемарафон, посвященный Международному дню защиты детей.
14.10 Знак качества.
14.20 Мир чудес Анжелики Эффи.
14.45 Сериал "Дикая роза".
17.35 Сериал "Грейс в огне I". 12-я с.
18.00 Сериал "Династия II. Семья Колби". 13-я с.
19.00 Новости дня.
19.30 "Я сама".
20.45 В мире людей.
21.15 Боевик "Буян! Буян!".
23.05 Шесть новостей дня.
23.15 Те Кто.

8-й канал

18.00 Программа Кеннета Коупленда.
18.30 Фантастика "Сканнеры". Ч. 1-я.
20.30 Вечарніца.
20.45 Сериал "Моссад".
21.45 Между прочим.
22.00 Х/ф "Безумно влюбленный".

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 229-28-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 229-29-04.
E-mail : nv@irex.minsk.by

Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

Рэгістрацыйнае пасведчанне №246. Нумар газеты надрукаваны з дыяпазітываў у ПП "Мэджык". Адрас: г. Мінск, вул. В. Харужай, 13. Падпісаны ў друк у 21.00. Фармат А-2. Тыраж: суботні — 61050 экз., у другія дні — 55000 экз. Заказ №744